

"जनगणना" गांधीनगर
"CENSUS" GANDHINAGAR

प्रत्येक जन्म एवं मृत्यु का रजिस्ट्रीकरण सुनिश्चित करें

भारत सरकार

GOVERNMENT OF INDIA

गृह मंत्रालय

MINISTRY OF HOME AFFAIRS/GRIH MANTRALAYA

जनगणना कार्य निदेशालय, गुजरात

Directorate of Census Operations, Gujarat

सेन्सस भवन, सेक्टर 10/ए, गांधीनगर - 382 010

Census Bhavan, Sector 10/A, Gandhinagar - 382 010

Phone :

DCO(Direct) : 079-23230813

(General) : 079-23238067

079-23231156

Fax : 079-23237160

E-mail : dco-guj.rgi@censusindia.gov.in

दिनांक/Date :

ટોચ અગ્રિમતા/સમયમર્યાદા

સં.સીઈએન-2021/11011/1/2017-જન(ગુજ)

ભારતની વસતિ ગણતરી-2021

પરિપત્ર નં.1

પ્રતિ,

કલેક્ટર શ્રી

જિલ્લો

વિષય:- 2021ની વસતિ ગણતરીના આયોજન અંગે - અધિકાર ક્ષેત્રમાં થયેલા ફેરફારો અને જીલ્લા, તાલુકા/પોલીસ મથક, સી.ડી.બ્લોક, ગામો અને શહેરોની યાદીઓનું સંકલન કરવા બાબતે.

મહેદય/મહેદયા,

વસતિ ગણતરી અધિનિયમ 1948 અને વસતિ ગણતરી નિયમ, 1990 અને સમય-સમય પર થયેલા સંશોધનો હેઠળ ભારતમાં વસતિની ગણતરી દર દશ વર્ષે એક વખત આયોજીત કરવામાં આવે છે. હવે પછીના દશકાની ભારતની વસતિ ગણતરી 1881થી 15મી અને સ્વતંત્ર પછીની 8મી શ્રેણી માટે કરવાની થાય છે. આ એક રાષ્ટ્રીય મહત્વનું વિશાળ કાર્ય છે. અગાઉની વસતિ ગણતરીની જેમ કામગીરીના દરેક તબક્કે ચીવટ પૂર્વક કાળજી રાખીને સમયમર્યાદામાં કાર્ય પરિપૂર્ણ કરવાનું થાય છે.

2. વસતિ ગણતરીનો મુખ્ય ઉદ્દેશ દેશની દરેક વ્યક્તિની વ્યક્તિગત ગણતરી જેમાં કોઈ વ્યક્તિ ગણતરીમાંથી બાકાત રહી ના જાય કે બેવડાઈ ના જાય તે રીતે વસતિ ગણતરીમાં તમામ બાબતો સમાવી લેવા માટે સમગ્ર રાજ્યમાં તમામ પ્રાદેશિક વિસ્તારોની સંપૂર્ણ અને અદ્યતન યાદી આગામી વસતિ ગણતરી માટે તૈયાર કરવાનું અત્યંત અગત્યનું છે, અહીં એ દર્શાવવું આવશ્યક છે કે દરેક રાજ્ય અને સંઘ પ્રદેશ જિલ્લા સ્તરે વિભાજીત છે જ્યારે દરેક જિલ્લો, તાલુકાઓ, પોલીસ મથક, વિકાસ ઘટકો વગેરેમાં વિભાજીત છે અને ત્યાર પછી ગ્રામિણ ક્ષેત્રોમાં ગામોમાં અને શહેરી ક્ષેત્રોમાં નગરો માં વિભાજીત થયેલા છે. આ રીતે 2021ની વસતિ ગણતરીની પૂર્વ તૈયારીની કામગીરીના સંબંધમાં 2011ની વસતિ ગણતરી પછી તમારા તાબા હેઠળના વિસ્તારના જે કોઈ અધિકારક્ષેત્રોમાં ફેરફારો થયા હોય અને વસતિ ગણતરી 2021ના સંબંધ

માં પ્રાદેશિક વિસ્તારની હદોને સ્થિરીકરણ કરવાની તા.31/12/2019 સુધીમાં જે કોઈ ફેરફારો થાય, તે દરેકની સંપૂર્ણ વિગતવાર માહિતી ચોકસાઈ પૂર્વક એકત્રિત કરીને સંકલિત કરવાની થાય છે. પ્રાદેશિક ફેરફારમાં નીચે દર્શાવ્યા મુજબના કોઈ પણ ફેરફાર હોઈ શકે છે :

- a. નવા જિલ્લાની રચના.
- b. પહેલાથી જ અસ્તિત્વ ધરાવતા જિલ્લાના અધિકારક્ષેત્રમાં ફેરફાર.
- c. પહેલાથી જ અસ્તિત્વ ધરાવતા જિલ્લા અવર્ગીકૃત (denotified) થવા.
- d. નવા તાલુકાની રચના.
- e. પહેલાથી જ અસ્તિત્વ ધરાવતા તાલુકાના અધિકારક્ષેત્રમાં ફેરફાર.
- f. પહેલાથી જ વર્ગીકૃત (notified) તાલુકા અવર્ગીકૃત (denotified) થવા.
- g. પહેલાથી જ અસ્તિત્વ ધરાવતા ગામનું વિભાજન/મર્જ કરીને નવા ગામની રચના.
- h. પહેલાથી જ અસ્તિત્વ ધરાવતા શહેરી ક્ષેત્રોના અધિકાર ક્ષેત્રમાં ફેરફાર.
- i. નગર/શહેરમાંથી વિસ્તાર બાકાત થવો.
- j. નવા શહેરની રચના. (notified)
- k. હયાત શહેર ને અવર્ગીકૃત (denotified) કરવું.
- l. ઉપર દર્શાવેલ સંસ્થાઓના નામ/જોડણી/સ્પેલીંગમાં ફેરફાર.
- m. શહેરના વોર્ડની હદ રેખામાં ફેરફાર.
- n. અધિકાર ક્ષેત્ર/પ્રાદેશિક વિસ્તાર(jurisdiction)માં અન્ય કોઈ ફેરફાર.

3. 2011 ની વસતિ ગણતરી પછી વહીવટીય ઘટકોના અધિકાર ક્ષેત્રોની હદોમાં ઘણાં ફેરફારો થયા હશે અને 2021ની વસતિ ગણતરી માટે હદ/સીમાઓના સ્થિરીકરણની તારીખ 31/12/2019 સુધી પણ બીજા ઘણાં ફેરફારો થશે. આમ તમારા અધિકારક્ષેત્રોમાં તા.31/12/2017 સુધીના ઉપર દર્શાવ્યા મુજબના તમામ ફેરફારો અંગેના ગુજરાત સરકારના જાહેરનામાંની પ્રમાણિત નકલ પણ અદ્યતન યાદી સાથે અત્રેની કચેરીએ મોકલવી અનિવાર્ય છે. તમારા ક્ષેત્રાધિકારમાં તા. 31/12/2017 સુધી થયેલ તમામ ક્ષેત્રાધિકારના ફેરફારો અદ્યતન યાદી પરિશિષ્ટ-1 માં (A to E) માં સંકલિત કરીને તા. 20/01/2018 સુધી અત્રેની કચેરીએ મોકલી આપવાના છે. ત્યાર પછી તા.01/01/2018 થી તા.31/12/2019 સુધી થયેલ ક્ષેત્રાધિકારના ફેરફારોની યાદી તા. 20/01/2020 સુધી પરિશિષ્ટ મુજબ અત્રેની કચેરીએ મોકલવાની છે, આમ તા. 01/01/2010 થી 31/12/2019 સુધીમાં ઉપર પ્રમાણે થયેલા ફેરફારોનું સંપૂર્ણ ચિત્ર ઉપલબ્ધ થશે. દરેક ક્ષેત્રાધિકાર અંગેના ફેરફારોની સંપૂર્ણ માહિતી ટોચ અગ્રિમતાના આધારે અત્રેની કચેરીએ સુચના મુજબ અચૂક મોકલવાની છે.

4. ગામોની યાદીમાં માત્ર વસવાટી ગામોનો જ સમાવેશ નથી થતો પરંતુ બીન-વસવાટી ગામોનો પણ સમાવેશ કરીને ગામોની યાદી તૈયાર કરવાની છે, એ જ રીતે ગામોમાં આવેલા પેટા-પરાનો પણ યાદીમાં સમાવેશ કરવાનો છે. અત્રેની કચેરી દ્વારા આ પરિપત્ર સાથે 2011ની વસતિ ગણતરી સમયની ગામોની યાદી તથા તાલુકાનો નકશો બે નકલમાં મોકલવામાં આવેલ છે. ગામોની યાદી અને નકશામાં ઉપર દર્શાવ્યા મુજબના કોઈ ફેરફાર થયા હોય તો તે તમામ ફેરફારો ગામોની યાદી અને નકશામાં દર્શાવી અદ્યતન કરીને એક નકલ અત્રેની કચેરીએ મોકલવાના છે અને બીજી નકલ યોગ્ય રીતે અદ્યતન કરીને ભવિષ્યના સંદર્ભ માટે મામલતદાર કચેરીમાં રાખવી. નકશામાં ફેરફારો અને નવા ગામોને ચિન્હીત કરી

નકશો અદ્યતન કરવો આવશ્યક છે જો કે આ કામગીરી કરતા ખાસ ધ્યાન આપવું કે નકશામાં કે યાદીમાં કોઈ પણ ગામ દર્શાવવાનું ચૂકી નાં જવાય. ગામોની અદ્યતન યાદી સાચી હોવી અનિવાર્ય છે જો યાદી કે થયેલ ક્ષેત્રાધિકારમાંના ફેરફારોમાં કોઈ ભૂલ કે ચૂક હશે તો તેની તમામ જવાબદારી સંબંધિત તાલુકા મામલતદાર/મુખ્ય અધિકારી/વહીવટી અધિકારીની રહેશે.

5. 2011ની વસતિ ગણતરી પછી અને હવે શહેરોની યાદી અદ્યતન કરતા સ્થાનિક સંસ્થાઓ/ મહાનગરપાલિકા/ નગરપાલિકા/ INA/Notified Area વગેરેના ક્ષેત્રાધિકારોમાં (jurisdiction) પરિવર્તન થયા હોય તો રાજ્ય સરકારના જાહેરનામાની પ્રમાણિત નકલ સાથે માહિતી તા.31/12/2019 સુધી મોકલવાની થાય છે. તે જ રીતે શહેરો, નગરપાલિકાઓમાં વોર્ડની હદમાં જો કોઈ પરિવર્તન થયા હોય તે ફેરફારો જાહેરનામાની નકલ સાથે વોર્ડવાર અદ્યતન યાદી તૈયાર કરીને મોકલવાની થાય છે.

6. વધુમાં જણાવવાનું કે જંગલ વિસ્તારમાં રહેણાંક ગામો જે મહેસુલ રેકર્ડમાં દર્શાવેલ નહીં હોય, તેથી સંબંધિત જંગલ ખાતાના અધિકૃત અધિકારી પાસેથી જંગલ ગામોની માહિતી એકત્ર કરી ગામોની યાદીમાં સમાવેશ કરી યાદી પરિપૂર્ણ કરીને ખાત્રી કરવાની છે કે કોઈ ગામ ગણતરીમાંથી બાકી રહી ના જાય.

દરેક સંબંધિત અધિકારીઓએ એ નોંધ લેવાની કે અદ્યતન યાદીના આધારે અધિકારક્ષેત્રની સંરચના સાચી અને અદ્યતન છે. કોઈ ગામ/શહેરી વિસ્તાર યાદીમાં આવરી લેવાનો રહી નથી ગયેલ તેમજ નામ, જોડણી, સ્પેલીંગ, જાહેરનામા વગેરે ચકાસી લેવા જોઈએ અને વિશેષ કાળજી રાખીને ગામ/શહેરની સંરચનાની સાચી યાદી તૈયાર કરવાની છે. જો આમ ન કરવામાં આવે તો 2021ની વસતિ ગણતરીમાં ગંભીર ભૂલ થઈ શકે છે તેથી કાળજી રાખવી ખૂબ જ અનિવાર્ય છે.

ઉપર મુજબ આપના તાબાના તમામ અધિકારક્ષેત્રોના ઘટકોની સંશોધિત યાદી અધિકૃત અધિકારીની સહી અને સિક્કા સાથે અત્રેની કચેરીએ ટોચ અગ્રિમતાના આધારે પરિપત્ર મળ્યાના દિન 15માં મોકલી આપવાની થાય છે.

આપનો વિશ્વાસુ

(પી. કે. સોલંકી, IAS)

નિયામક, વસતિ ગણતરી કચેરી

બિડાણ :- પરિશિષ્ટ I (ફોર્મ A to E)

પ્રતિ રવાના જાણ માટે અને આ બાબતે ટોચઅગ્રિમતા અને સમયમર્યાદામાં કામગીરી કરવા સારું વિનંતી સહ રવાના:-

- (1) મુખ્ય સચિવ, ગુજરાત સરકાર, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- (2) અગ્રસચિવ, સામાન્ય વહીવટ વિભાગ, ગુજરાત સરકાર ગાંધીનગર.
- (3) અગ્રસચિવ, મહેસુલ વિભાગ, ગુજરાત સરકાર, ગાંધીનગર.
- (4) અગ્રસચિવ, શહેરી વિકાસ વિભાગ, ગુજરાત સરકાર, ગાંધીનગર.
- (5) અગ્રસચિવ, ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગ, ગુજરાત સરકાર, ગાંધીનગર.

- (6) અગ્રસચિવ, વન વિભાગ, ગુજરાત સરકાર, ગાંધીનગર.
- (7) સર્વ પ્રાંત અધિકારીશ્રીઓ.
- (8) સર્વ મામલતદારશ્રીઓ, મુ.પો. _____ તાલુકો. _____ જિલ્લો. _____ (2011 ની વસતિ ગણતરીની ગામોની યાદી અને નકશાની બે નકલ સાથે)
- (9) સર્વ મુખ્ય અધિકારીશ્રીઓ, _____ નગરપાલિકા, મુ.પો. _____ તાલુકો. _____ જિલ્લો. _____ (2011ની વસતિ ગણતરીની વોર્ડની યાદી અને નકશાની બે નકલો સાથે)
- (10) સર્વે વહીવટી અધિકારીઓ. INA/NA _____ મુ.પો. _____ તાલુકો. _____ જિલ્લો. _____ (2011 ની વસતિ ગણતરીની વોર્ડની યાદી અને નકશાની બે નકલ સાથે)
- (11) ઉપમહારજીસ્ટ્રાર (સી એન્ડ ટી), ભારતના મહારજીસ્ટ્રારની કચેરી, નવી દિલ્લી.